

SPIS TREŚCI

Od autora	11
Część 1 PROJEKTOWANIE I BUDOWA DOMÓW	
Rozdział 1.1. Najważniejsze - projekt bez błędów	15
1.1.1. Człowiek, dom i komfort cieplny	15
1.1.2. Wszystko płynie.....	16
1.1.3. Nowoczesne projektowanie i wykonawstwo.....	17
Rozdział 1.2. Rozterki inwestora	21
1.2.1. Mierz siły na zamiary	21
1.2.2. Skąd projekt?.....	21
1.2.3. Od czego zacząć?.....	22
1.2.4. Jak oszczędzać, by nie stracić?.....	23
1.2.5. Trudne pytania.....	24
1.2.6. Wybór działki a projekt	32
Rozdział 1.3. Wybór kształtu budynku	35
1.3.1. Wprowadzenie	35
1.3.2. Optymalizacja kształtu domu.....	35
Rozdział 1.4. Dobór termoizolacji ścian	39
1.4.1. Wprowadzenie	39
1.4.2. Jaki współczynnik przewodzenia ciepła?.....	39
◇ Obliczanie zjawisk stacjonarnych	40
◇ Obliczanie zjawisk niestacjonarnych	40
1.4.3. Opór cieplny termoizolacji w ścianie	41
1.4.4. Lokalizacja termoizolacji ścian.....	43
◇ Termoizolacja ścian od wewnątrz.....	45
◇ Termoizolacja ścian od zewnątrz.....	48
1.4.5. Optymalizacja termoizolacji.....	55
1.4.6. Wybór materiału ścian	58
1.4.7. Dobór wyprawy elewacyjnej.....	60
Rozdział 1.5. Dobór termoizolacji fundamentów i podłóg	65
1.5.1. Wprowadzenie	65
1.5.2. Ławy i fundamenty domów bez piwnic.....	65
1.5.3. Posadowienie domu na płycie.....	72
◇ Termoizolacja pod płytą.....	73
◇ Termoizolacja nad płytą.....	77
1.5.4. Termoizolacja fundamentów wewnętrznych.....	80
1.5.5. Termoizolacja w domu podpiwniczonym.....	84
◇ Podpiwniczenie ogrzewane	84
◇ Podpiwniczenie nie ogrzewane.....	86
Rozdział 1.6. Dobór termoizolacji dachów i stropodachów	91
1.6.1. Wprowadzenie	91
1.6.2. Dachy skośne	91
1.6.3. Stropodachy wentylowane.....	98
1.6.4. Stropodachy nie wentylowane.....	101

Rozdział 1.7. Charakterystyka energetyczna domu	107
1.7.1. Wprowadzenie.....	107
1.7.2. Wpływ strat ciepła przez przegrody.....	110
1.7.3. Wpływ sprawności rekuperatora ciepła.....	114
1.7.4. Wpływ stopnia przeszklenia.....	116
1.7.5. Wpływ współczynnika przenikania okien.....	117
1.7.6. Wybór rodzaju wentylacji.....	119
◇ Wentylacja grawitacyjna.....	119
◇ Wentylacja mechaniczna.....	120
◇ Wentylacja hybrydowa.....	123
1.7.7. Wpływ rodzaju kotła.....	124
1.7.8. Stosowanie pieca lub kominka.....	127
1.7.9. Wpływ rodzaju pompy ciepła.....	130
1.7.10. Wpływ instalacji solarnej.....	138
1.7.11. Wpływ instalacji fotowoltaicznej.....	140
1.7.12. Wybór rodzaju instalacji ogrzewania.....	142
◇ Rozkład temperatur w pomieszczeniu.....	142
◇ Czynniki chorobotwórcze w powietrzu.....	143
◇ Sprawność energetyczna instalacji.....	144
Rozdział 1.8. Dobór systemów grzewczych i wentylacyjnych	149
1.8.1. Wprowadzenie.....	149
1.8.2. Analiza kosztów inwestycyjnych.....	149
1.8.3. Analiza kosztów eksploatacyjnych.....	152
1.8.4. Optymalizacja wyboru systemu.....	153
Rozdział 1.9. Dobór hydroizolacji	155
1.9.1. Wprowadzenie.....	155
1.9.2. Hydroizolacje strefy posadowienia.....	155
◇ Domy z podpiwniczeniem.....	158
◇ Domy bez podpiwniczenia.....	161
◇ Domy posadowione na płycie nośnej.....	163
◇ Posadowienie słupów wolnostojących.....	165
◇ Posadowienie schodów zewnętrznych i wewnętrznych.....	165
◇ Izolacje strefy cokołowej.....	170
◇ Izolacje łazienek, kuchni i saun.....	172
◇ Hydroizolacje domów dostawianych „plomb”.....	174
1.9.3. Hydroizolacje tarasów.....	176
◇ Tarasy naziemne.....	177
◇ Tarasy nadziemne.....	180
1.9.4. Hydroizolacje balkonów.....	186
1.9.5. Hydroizolacje dachów zielonych.....	191
Rozdział 1.10. Drenaż opaskowy	195
1.10.1. Wprowadzenie.....	195
1.10.2. Instalacje drenażowe.....	195
Rozdział 1.11. Wybrane rysunki detali	199
1.11.1. Wprowadzenie.....	199
1.11.2. Fundament domu bez piwnicy, papa na ławie.....	200
◇ Fundament na ławach domu bez podpiwniczenia.....	200
◇ Faseta bitumiczna na ławie i niwelacja podłoża.....	201
◇ Hydroizolacja styku podłogi z fundamentem i ścianą.....	202

1.11.3.	Fundament domu z piwnicą, papa na ławie.....	204
	◇ Fundament na ławach domu z piwnicą, papa na ławie.....	204
	◇ Faseta bitumiczna na ławie oraz niwelacja podłoża.....	205
	◇ Połączenie podłogi piwnicy z ławą.....	206
	◇ Doświetlacz domu z piwnicą, papa bitumiczna na ławie.....	207
	◇ Próg i wjazd do garażu z bramą boczną.....	208
1.11.4.	Taras naziemny wyłożony płytkami.....	211
	◇ Taras naziemny posadowiony na fundamencie.....	211
	◇ Taras naziemny przy ścianie 3-warstwowej.....	212
	◇ Taras naziemny przy ścianie ocieplonej metodą BSO.....	213
	◇ Dylatacja tarasu wyłożonego płytkami.....	214
	◇ Styk tarasu z fundamentem 3-warstwowym.....	215
	◇ Styk tarasu z fundamentem ocieplonym od zewnątrz.....	216
	◇ Strefa progu drzwi i fundamentu ocieplonego.....	217
1.11.5.	Taras nadziemny wyłożony płytkami.....	220
	◇ Taras na stropie bez spadku, z okapem.....	220
	◇ Taras na stropie bez spadku, z gzymsem.....	221
	◇ Taras na stropie bez spadku, strefa progu drzwi.....	222
	◇ Taras na stropie bez spadku, strefa cokołu.....	223
	◇ Dylatacja warstwy spadkowej.....	224
	◇ Technologia robót wg zasady „krok po kroku”.....	227
1.11.6.	Balkon wyłożony płytkami.....	230
	◇ Strefa okapu i balustrady.....	230
	◇ Strefa uszczelnienia progu drzwi balkonowych.....	231
	◇ Strefa cokołowa przy ścianie ocieplonej metodą BSO.....	232
1.11.7.	Dach skośny z deskowaniem pełnym.....	234
	◇ Połączenie ściany 3-warstwowej z okapem.....	234
	◇ Kalenica wentylowana dachu z deskowaniem pełnym.....	235
1.11.8.	Dach zielony w domu jednorodzinnym.....	237
	◇ Plan zagospodarowania dachu zielonego.....	237
	◇ Szczegół attyki i strefy odpowietrzania.....	238
	◇ Szczegół odpływu dachu zielonego.....	239
	◇ Szczegół przelewu awaryjnego dachu zielonego.....	240
Rozdział 1.12.	Dodatkowe zagadnienia wykonawcze.....	243
1.12.1.	Wprowadzenie.....	243
1.12.2.	Wykopy i fundament.....	243
1.12.3.	Termoizolacja fundamentu.....	244
1.12.4.	Termoizolacja ścian.....	245
1.12.5.	Termoizolacja dachów.....	252
1.12.6.	Podłogi ogrzewane.....	254
1.12.7.	Tarasy i balkony.....	255
1.12.8.	Mury licowe i płytki bez wykwitów.....	256

Część 2 PODSTAWY FIZYKI BUDOWLI

Rozdział 2.1.	Komfort cieplny.....	261
2.1.1.	Pojęcie mikroklimatu i komfortu cieplnego.....	261
2.1.2.	Bilans cieplny organizmu człowieka.....	261
2.1.3.	Ciepło wewnętrzne wytworzone w organizmie.....	262
2.1.4.	Straty ciepła przy dyfuzji pary wodnej przez skórę.....	262
2.1.5.	Straty ciepła przy odparowaniu potu.....	263
2.1.6.	Straty ciepła utajonego podczas oddychania.....	263
2.1.7.	Straty ciepła jawnego podczas oddychania.....	264

2.1.8.	Ciepło przewodzone przez odzież.....	264
2.1.9.	Straty ciepła przez promieniowanie z odzieży.....	265
2.1.10.	Straty ciepła przez konwekcję z odzieży.....	265
2.1.11.	Warunki spełnienia komfortu cieplnego.....	266
2.1.12.	Ocena komfortu cieplnego w praktyce	268
2.1.13.	Inne czynniki wpływające na komfort cieplny.....	269
	◇ Przeciąg	270
	◇ Zdolność chłodząca powietrza	270
	◇ Granica duszności	272
	◇ Temperatura podłogi	272
	◇ Różnica temperatur powietrza w pionie.....	275
	◇ Asymetria promieniowania	275
2.1.14.	Kategorie komfortu cieplnego.....	276
Rozdział 2.2.	Rozszerzalność termiczna	279
2.2.1.	Rozszerzalność liniowa	279
2.2.2.	Rozszerzalność objętościowa	280
2.2.3.	Naprężenia termiczne	280
Rozdział 2.3.	Powietrze wilgotne	285
2.3.1.	Pojęcia podstawowe.....	285
2.3.2.	Przemiany powietrza wilgotnego.....	290
	◇ Izobaryczne mieszanie dwóch strumieni powietrza.....	290
	◇ Izobaryczne chłodzenie powietrza.....	292
	◇ Izobaryczne ogrzewanie powietrza	292
	◇ Izobaryczne nawilżanie powietrza.....	292
2.3.3.	Powietrze atmosferyczne.....	293
2.3.4.	Wymiana ciepła i masy.....	294
Rozdział 2.4.	Ruch ciepła przez przegrody budowlane.....	301
2.4.1.	Pojęcia podstawowe.....	301
2.4.2.	Przewodzenie ciepła.....	302
	◇ Przewodzenie ciepła w przegrodzie płaskiej.....	307
	◇ Przewodzenie ciepła w przegrodzie cylindrycznej.....	307
2.4.3.	Przejmowanie ciepła	309
	◇ Konwekcja swobodna wzdłuż płyty	312
	◇ Konwekcja wymuszona w kanale.....	312
2.4.4.	Promieniowanie cieplne.....	313
	◇ Dwie płyty równoległe.....	317
	◇ Powierzchnia otoczona inną powierzchnią	318
	◇ Dwie powierzchnie dowolnie usytuowane	318
	◇ Ekrany.....	319
	◇ Energia promieniowania słonecznego.....	320
	◇ Promieniowanie gazów.....	321
	◇ Promieniowanie płomienia.....	323
2.4.5.	Przenikanie ciepła	324
	◇ Przenikanie ciepła przez przegrodę płaską	325
	◇ Przenikanie ciepła przez przegrodę cylindryczną.....	327
	◇ Przenikanie ciepła przez przegrodę kulistą.....	328
2.4.6.	Ruch ciepła w szczelinach powietrznych.....	330
	◇ Przegrody ze szczelinami zamkniętymi.....	330
	◇ Przegrody ze szczelinami wentylowanymi	334
2.4.7.	Przegrody niejednorodne.....	340
2.4.8.	Mostki cieplne.....	341

2.4.9.	Przenikanie ciepła do gruntu	349
	◇ Metoda Wasilewskiego	353
	◇ Roczna ilość ciepła przenieszonego do gruntu	361
	◇ Przybliżone obliczenia strat ciepła do gruntu	362
	◇ Szczegółowe obliczenia strat ciepła do gruntu	367
Rozdział 2.5.	Ruch wilgoci przez przegrody budowlane	379
2.5.1.	Formy wilgoci w przegrodach budowlanych	379
2.5.2.	Sorpcja wilgoci	379
2.5.3.	Kapilarne podciąganie wody	381
2.5.4.	Napór zacinającego deszczu	383
2.5.5.	Potencjał wilgotności	385
2.5.6.	Wilgotność materiałów budowlanych	387
2.5.7.	Struktura materiałów budowlanych	389
2.5.8.	Wysychanie materiałów budowlanych	391
2.5.9.	Dyfuzja pary wodnej w przegrodach	396
2.5.10.	Ruch wilgoci w szczelinach wentylowanych	406
2.5.11.	Hydrofobowość i hydrofobizacja	408
Rozdział 2.6.	Korozja materiałów budowlanych	411
2.6.1.	Mikroorganizmy w przegrodach budowlanych	411
	◇ Grzyby	411
	◇ Glony	415
	◇ Bakterie	415
2.6.2.	Ochrona drewna przed korozją biologiczną	415
2.6.3.	Korozja betonu i żelbetu	417
2.6.4.	Korozja biologiczna w budynkach	422
Rozdział 2.7.	Destrukcja materiałów przez lód	425
2.7.1.	Własności wody	425
2.7.2.	Własności lodu	427
2.7.3.	Niszczące działanie lodu	428
2.7.4.	Beton odporny na wodę i mróz	429
Rozdział 2.8.	Skurcz i pęcznienie materiałów	431
2.8.1.	Skurcz przy wysychaniu materiałów	431
2.8.2.	Pęcznienie materiałów	432
2.8.3.	Skurcz przy hydratacji cementu	432
Rozdział 2.9.	Spalanie paliw	439
2.9.1.	Informacje ogólne o paliwach	439
2.9.2.	Proces spalania	439
2.9.3.	Zapotrzebowanie powietrza do spalania	442
2.9.4.	Objętość spalin	444
2.9.5.	Temperatura spalin	445
Rozdział 2.10.	Warunki cieplne pomieszczeń zimą	447
2.10.1.	Temperatura odczuwalna	447
2.10.2.	Ruch powietrza	448
2.10.3.	Stateczność cieplna pomieszczeń	453
	◇ Metoda Własowa-Szkłowiera	456
	◇ Metody wymuszeń standardowych	460
Rozdział 2.11.	Warunki cieplne pomieszczeń latem	471
2.11.1.	Wprowadzenie	471

2.11.2. Klimat zewnętrzny latem.....	471
2.11.3. Promieniowanie ciepła przez przegrody przezroczyste	475
2.11.4. Zyski ciepła przez przegrody	479
◇ Zyski ciepła przez przegrody nieprzezroczyste	479
◇ Zyski ciepła przez przegrody przezroczyste.....	481
◇ Łączne zyski ciepła i stateczność cieplna pomieszczenia	481
Rozdział 2.12. Optymalizacja rozwiązań	483
2.12.1. Optymalizacja termoizolacji.....	483
2.12.2. Optymalizacja kosztu inwestycji	490
Bibliografia	493

-
- Rysunki i fotografie autora.
  - Obliczenia przepływu ciepła wg [80] i [81] metodą dokładną wykonano programem *THERM Finite Element Simular v 5.2 University of California*.
  - Obliczenia cieplno-wilgotnościowe przegród w warunkach rzeczywistych symulowano programem *WU-FI-pro 5.0 Wärme- und Feuchtetransport Instationär - Fraunhofer Institut für Bauphysik*.